

JESENJI KIRVAJI U KARAŠEVSKIM MJESTIMA

luni, 24 octombrie 2016

Znamo da svako godišnje doba ima svoje ljepote i ari, pa tako i jesen, koja, pored toga što je bogata i nudi nam raskoš plodova, dolazi i s najviše kirvaja u karaševskim krajevima.

Rije

kirvaj je posu enica koja je ušla u naš govor iz njemačkog jezika, od složenice "die Kirchweih" (Kirche – crkva i Weihe – posveta, svećana ceremonija), što bi religiozno značilo dan proslave povodom posvete crkve.

Mjesec

rujan kreće bogatom duhovnom i kulturnom ponudom. Napomenula sam i duhovnu stranu, zato što prva proslava kirvaja je u selu Jabal u, 8. rujna, na blagdan Male Gospe, spomendan rođenja Blažene Djevice Marije. Za taj veliki kršćanski blagdan, naš karaševski Hrvat hodoaste u Mariju Radnu, najveći hodoasni mjesto temišvarske dijeceze, gdje stižu nakon trodnevnog mukotrpnog pjevanja. Dakle, na Malu Gospu, odnosno na Svetu Mariju Malu kako je običaj govoriti u naš Karaševaca, kirvaj je u Jabal u. Toga dana, Jabal anje su slavili našu Nebesku Majku, za titnicu njihova sela, a za proslavu tog blagdana pripremili su se najmanje tjedan dana prije, kako bi svoje drage prijatelje ugostili u najboljim uvjetima i pripremili im najbolju doma u tradicionalnu hranu. A kasnije, nakon ručka, negdje u večernjim satima, nastupila je muzička formacija Milana Todora (Žike), koja je uz tradicionalni karaševski danac i portanje održala lijepu atmosferu i uspjela razveseliti Jabal ane i njihove goste.

Drugi

po redu kirvaj je 12. rujna, u Klokoti u, na blagdan Imena Marijina, dan posvete crkve, a za titnike sela sv. ap. Filipa i Jakova, Klokoti ane slave 3. svibnja. Na prvi dan proslave, poslije ručka, započinje tradicionalna kirvajška igranka. Ove godine za Klokoti ane pripremila sam jedno lijepo iznenađenje kako bi i nadalje o uvali u ovom selu jedinstvenu tradiciju i ovaj lijep običaj da se djevojke koje su završile osnovnu školu odjenu u narodnu nošnju i stave "partu" cvijećem na glavu, koja je simbol djevičanstva, mladosti i ljepote. Kirvajška igranka je još jedna od prilika da se ponosno može predstaviti naša kultura i ljepota naših karaševskih Hrvata. Za pokrenuti projekt imala sam veliku podršku nekolicine dobrovoljnih mještanina, i ovom prilikom želim im se srdačno zahvaliti. Oni su uvijek bili uz sve akcije koje smo pokrenuli, bilo sportske ili kulturne, kako bi mlade iz našega sela nadahnuli i potaknuli da zavole, njeguju i o uvaju ono što su nam preci ostavili, a to su raznolikosti naših običaja, ljepote narodnih nošnji, kulturne i vjerske tradicije itd. Posebno se želim zahvaliti našem zastupniku u Rumunjskom parlamentu, gosp. Slobodanu Geri, vl. Davoru Lukačeviću, Marjanu i Anki Vlasi (Kovačević), Milji i Anki Žurkul (Ivanić), Milji i Mariji Vataš (Andreki), Marjanu i Ani Šćenar (Paja), Milji i Mariki Muselin (Tomika), Marjanu i Danici Ocil (Prcić), Marjanu i Slavici Padinjanc (Filkešćić) i Marjanu Vlasi (Lupačkinec). Evo, to su naši mještanini velikog srca koji su i ovaj put pokazali da vole što jesu i da žele da i njihova djeca ponosno nastave i budu promotori ovih lijepih tradicija za koje se mi borimo kako bi ih o uvali od izumiranja. To su ljudi koji su saznali da namjeravam simbolično nagraditi mlade uvare kirvajške tradicije, financijski su pomogli kako bi ovaj moj projekt bio uspješniji, a proslava kirvaja svećana. Pomoću gorenavedenih obitelji uspjeli smo nagraditi medaljama i simboličnom svotom novca osam djevojaka koje su bile u narodnoj nošnji i mladići koji su se pobrinuli da ove seoske igranke budu održane prigodom raznih blagdana, a ne samo na kirvaju. Nagradu su dobili i mladi Klokoti anje koji su po prvi put na kirvaju zaplesali tradicionalni karaševski danac i portanje. I kako bi kirvajsko veselje okrunili još jednim uspjehom naših mladih, nagradu je dobila i novoosnovana grupa

„Klokoti ki tambura”, a to su mladi koji su cijelo ljeto uporno vježbali tamburice i u kratkom roku uspjeli zasvirati i na ži nim instrumentima više pjesama.

Predzadnji

kirvaj mjeseca rujna je na blagdan Sv. Mateja apostola i evangelista, 21. rujna, u Lupaku, a zadnji kirvaj karševskih Hrvata u mjesecu rujnu je u Vodniku, 29. rujna, kada crkva slavi blagdan sv. Mihaela, Gabriela i Rafaela, arkan eli, zaštitnici sela i vjernika koji nose njihova imena.

U

nas je obi aj da pripreme za proslavu kirvaja zapo mu najmanje tjedan dana ranije. Ima i obitelji koje uvijek do u iz inozemstva da proslave blagdan svoga sela. Priprema zapo inje s ure enjem ku e, a kasnije i s pripravom jela i pi a koji e biti posluženi za stolom gdje se okuplja rodbina i prijatelji. Kirvaj je i jedna od prilika pokazati sebe, svoju ku u, svoje selo u najboljem svjetlu.

Kirvajsko

tradicionalno slavlje zapo inje sv. Misom, te se nastavlja ru kom, a kasnije se u centru sela, ispred Doma kulture, održavaju tradicionalne igranke (danac i portanje). A za one najmla e ima u centru sela, pogotovo kad je vani i lijepo vrijeme, licitara sa svojim ki evima, kojima oni ostave dosta dobivenog džeparca.

I

ove godine, a to je ve postalo tradicionalno, igranke na svim karševskim kirvajima financijski je podržalo Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj.

Slavica
Muselin